

GLOSSARY of the European Convention on Human Rights GLOSAR Evropske Konvencije o ljudskim pravima

**English-Bosnian
Bosnian-English**

**Englesko-Bosanski
Bosansko-Engleski**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

GLOSSARY
of the European Convention
on Human Rights

GLOSAR
Evropske Konvencije
o ljudskim pravima

English-Bosnian
Englesko-Bosanski

Bosnian-English
Bosansko-Engleski

All requests concerning the reproduction or translation of all or part of this document should be addressed to the Directorate of Communication (F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int). All other correspondence concerning this document should be addressed to the Secretariat of the Directorate General Human Rights and Rule of Law.

Cover and layout: Document and Publications Production Department (SPDP), Council of Europe

© Council of Europe, February 2017

English-Bosnian

A

abduction	otmica
abolition of the death penalty	ukidanje smrtne kazne
absence of a public hearing	odsustvo javne rasprave
absence of intention to pursue petition	nepostojanje namjere za dalje učestvovanje u postupku
absence of right to compensation	nepostojanje prava na nadoknadu štete
<i>absentia [in]</i>	<i>absentia [in]</i>
absolutely necessary	apsolutno neophodno
absolute rights	apsolutna prava
abuse of the right of petition	zloupotreba prava na podnošenje predstavke
access to court	pristup sudu
access to information	pristup informacijama
access to relevant files	pristup relevantnim spisima
accessibility	dostupnost
acquittal at first instance	oslobađajuća presuda u prvom stepenu
action for damages	tužba za nadoknadu štete
<i>action popularis</i>	<i>action popularis</i>
adequate facilities	adekvatni (odgovarajući) objekti (prostorije)
adequate time	odgovarajuće vrijeme
adjourn the case	obustaviti postupak
administrative detention	lišenje slobode od strane organa uprave
administrative practice	uobičajena praksa državnih organa
administrative proceedings	upravni postupak
admissibility criteria	uslovi prihvatljivosti
admissible/ility/decision	odluka o prihvatljivosti
admit (evidence)	formalno uzeti u obzir određeni dokaz
adoption of a judgment	usvajanje presude
adversarial trial/adversarial hearing	akuzatorni postupak za razliku od inkvizitorskog
after conviction	nakon osude
age of criminal responsibility	godine starosti potrebne za postojanje krivične odgovornosti

aim
alcoholics
aliens
alienate
allegation
allocate
allowance
alternative civil service
anonymous petition
appeal on a point of law

appellant
applicability
applicable provisions
applicant
applicant State party
application for release from detention
apprehension
arbitrariness
arbitrary action
arbitrary arrest/detention
arbitrary deprivation of liberty
arguable claim
arrest
arrest warrant
assault
asylum-seeker
award compensation/damages

cilj
alkoholičari
stranci
otuđiti
tvrđnja
raspodijeliti
izdržavanje (dodatak)
alternativna civilna služba
anonimna predstavka
pravni lijek kojim se osporava primjena materijalnog ili procesnog prava
žalilac (molilac) osoba koja se žali
primjenjivost
primjenjive odredbe
aplikant
država kao aplikant u postupku
zahtjev za puštanje iz (ukidanje) pritvora
hapšenje
proizvoljnost
proizvoljni čin/postupak
proizvoljno hapšenje (pritvaranje)
proizvoljno lišenje slobode
dokaziva tvrđnja
hapšenje
nalog za hapšenje
napad
tražilac azila
dodjela (dosuđenje) naknade štete u određenom iznosu

B

bailiff
bankruptcy
biased
bill of indictment

binding judgment
bringing before competent authority

(sudski) čuvar (stražar) ili izvršitelj
stečaj
pristrasan
formalna optužba (npr. optužnica ili zahtjev za sprovođenje istrage)
obavezujuća presuda
izvesti pred nadležni organ

bringing before competent legal authority
brought promptly before judge or other officer authorised by law to exercise judicial power

izvesti pred nadležnu zakonom određenu vlast
bez odlaganja izveden pred sudiju ili drugo službeno lice zakonom određeno da vrši sudsku vlast

C

capital punishment
case
case-law
cassation appeal
causal link
change religion or belief
charged with criminal offence
charges
child born out of wedlock
choice of the legislature
circumstances of the case
civil proceedings
civil rights and obligations
civilian substitute service
civil service

claim
coercion (administrative)
collective complaint
collective exercise of freedom of expression
collective punishment
commit an offence
Committee of Ministers
common ground
comparable situation
compatibility with the Convention
compensation
competent court
competent legal authority
complaint
composition
compulsory

smrtna kazna
slučaj
sudska praksa
žalba kasacionom sudu
uzročno-posljedična veza
promjena vjere ili uvjerenja
optužen za krivično djelo
optužbe
vanbračno dijete
izbor zakonodavne vlasti
okolnosti slučaja
građanski postupak
građanska prava i obaveze
alternativna civilna služba
civilna služba (sva lica zaposlena u državnim organima)
zahtjev ili tvrdnja
prinuda od strane organa uprave
kolektivna žalba (predstavka)
kolektivno uživanje prava na slobodu izražavanja
kolektivna kazna
izvršiti krivično djelo
Vijeće ministara
zajednički osnov (opšta saglasnost)
uporediva situacija
usklađenost sa Konvencijom
naknada
nadležni sud
nadležan zakonom određen organ
prigovor
sastav
prinudan (obavezan)

compulsory labour	prinudni rad
concurring opinion	saglasno mišljenje
conditional release	uslovni otpust
conditions of detention	uslovi u pritvoru
conduct of the proceeding	sprovedenje postupka
confidentiality	povjerljivost
conscientious objection	prigovor savjesti
conscientious objector	prigovarač savjesti
constitute	sačinjava
constitutional proceedings	postupak pred ustavnim sudom
constitutionality	ustavnost
continued detention	dalje zadržavanje u pritvoru (neprekinuti pritvor)
continued examination not justified	nije više opravdano nastaviti sa ispitivanjem predstavke
continuing situation	trajna situacija
control of use of property	regulisati korištenje imovine
conviction	osuda
convincingly demonstrate	ubjedljivo pokazuje/dokazuje
costs and expenses	sudski i ostali troškovi
Court holds ...	Sud smatra (zaključuje)
court of appeal	sud koji odlučuje po žalbi (krivična) optužba
criminal charge	krivično djelo
criminal offence	krivični postupak
criminal proceedings	starateljstvo
custody of children	pritvorski dosije
custody record	prostorija za pritvaranje/postupak koji se tiče dodjele djece na dalje čuvanje i vaspitavanje
custody suite	

D

date of lodging of a complaint	datum podnošenja žalbe (tužbe)
death penalty	smrtna kazna
decision	odluka
declaratory judgment	utvrđujuća presuda
default interest	zatezna kamata
defamation	kleveta
defence from unlawful violence	odbrana od nezakonitog nasilja

defence through legal assistance
defend in person
defendant state party
degrading punishment
degrading treatment
delay in payment of compensation
for expropriation
delay in the proceedings
deliver a judgment
democratic society
demonstration
denial of access to lawyer

deprivation of liberty
deprivation of possession
deprivation of property
derogable rights and freedoms

derogation
derogation in time of war or
other public emergency
destruction of possessions and home
detention on remand
determine
determination
diligence
diplomatic assurances
directly imputable
to the local authorities
disability pension
(enforced) disappearance
disciplinary proceedings
disclosure of identity
discrimination
dismissal
dismissal from civil service
dismissal of appeal on points of law

dispute
dissemination

pravo na branioca (pravnu pomoć)
braniti se lično
tužena država
ponižavajuće kažnjavanje
ponižavajuće postupanje
odugovlačenje isplate naknade za
eksprijaciju
odugovlačenje postupka
izreći presudu
demokratsko društvo
demonstracije
uskraćivanje mogućnosti da se
angažuje advokat ili da se sa njim/njom
nesmetano komunicira
lišenje slobode
lišenje imovine
oduzimanje imovine
prava i slobode od kojih je moguće
odstupanje
odstupanje
odstupanje u doba rata ili druge javne
opasnosti
uništenje imovine i doma
pritvor
odrediti/utvrditi
određivanje/utvrđivanje
marljivost
diplomatska jemstva
(ono) što se može direktno pripisati
lokalnim vlastima
invalidska penzija
(prisilni) nestanak
disciplinski postupci
otkrivanje identiteta
diskriminacija
odbačaj
otпуст iz civilne službe
odbacivanje žalbe zbog pravne
neutemeljenosti
spor
širenje

dissenting opinion
dissolution
(of an association, political party, etc.)
documentary evidence
domestic legislation
double jeopardy
drug addicts
duties and responsibilities
duty solicitor

izdvojeno mišljenje
raspuštanje (udruženja, političke partije)
pisani dokazi
nacionalno zakonodavstvo
ne bis in idem
uživaoci droge
dužnosti i odgovornosti
zastupnik po službenoj dužnosti

E

educational supervision
effect lawful arrest
effective access to a court
effective domestic remedy
effective remedy
effectiveness of investigation
into (murder)
enforceable judicial decision
enforcement proceedings
engagements undertaken by parties

environment
elections by secret ballot
equality before the law
equality of arms
equitable basis
established by law
examination of the appeal
examination of circumstances
examination of witnesses
examine all the facts arguing for or
against
examine the second set of proceedings

excessive length of proceedings
exclusion of press
exclusion of public
execution

vaspitni nadzor
izvršiti zakonito hapšenje
djelotvoran pristup sudu
djelotvoran domaći pravni lijek
djelotvoran pravni lijek
djelotvornost istrage u slučaju (ubistva)

izvršna sudska odluka
izvršni postupak
obaveze koje su prihvatile Visoke strane
ugovornice
životna sredina
izbori tajnim glasanjem
jednakost pred zakonom
ravnopravnost stranaka
po osnovu pravičnosti
ustanovljen na osnovu zakona
ispitivanje žalbe
ispitivanje okolnosti
ispitivanje svjedoka
ispitivanje svih činjenica za ili protiv

ispitivanje (razmatranje) drugog
(zasebnog) postupka
prekomjerna dužina postupka
isključenje štampe (medija)
isključenje javnosti
izvršenje

exercise the jurisdiction
exemption from exhaustion
of domestic remedies
exhaust domestic remedies
exhaustion of domestic remedies
expel
expiry of time-limit
expropriation
expulsion
extend the detention on remand
extent strictly required by situation
extensive
extradition
extraterritorial jurisdiction

vršiti nadležnost (jurisdikciju)
izuzetak od iscrpljivanja unutrašnjih
pravnih lijekova
iscrpati domaće pravne lijekove
iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova
protjerati
istek roka
eksproprijacija
protjerivanje
produžiti pritvor
u najnužnijoj mjeri koju iziskuje situacija
detaljno
ekstradicija
ekstrateritorijalna jurisdikcija

F

fair hearing
fairness of proceedings
family life
feeling of fear, anguish and inferiority

final domestic decision

forced evacuation
forced labour
forensic expert
form/join trade unions
foreseeability
found a family
free assistance of an interpreter
free elections
free legal assistance
freedom of association
freedom of conscience
freedom of correspondence
freedom of expression
freedom of movement
freedom of opinion
freedom of peaceful assembly

pravično suđenje
pravičnost postupka
porodični život
osjećanje straha, duševnog bola i
inferiornosti

konačna/pravosnažna nacionalna
odluka
prisilna evakuacija
prinudni rad
vještak
osnivanje/učlanjenje u sindikat
predvidivost
zasnovati porodicu
besplatna pomoć prevodioca
slobodni izbori
besplatna pravna pomoć
sloboda udruživanja
sloboda savjesti
sloboda prepiske
sloboda izražavanja
sloboda kretanja
sloboda mišljenja
sloboda mirnog okupljanja

freedom of religion
freedom of the press
freedom of thought
freedom to choose a place of residence
freedom to impart ideas
freedom to impart information
freedom to manifest religion
freedom to receive ideas
freedom to receive information
friendly settlement
fundamental freedoms
fundamental values of a democratic society
fundamental defect in proceedings

sloboda vjeroispovijesti
sloboda štampe
sloboda misli
sloboda izbora boravišta (prebivališta)
sloboda saopštavanja ideja
sloboda saopštavanja informacija
sloboda ispovijedanja vjere
sloboda primanja ideja
sloboda primanja informacija
prijateljsko poravnanje
osnovne slobode
osnovne vrijednosti demokratskog društva
bitna povreda postupka

G

general interest
general principles of international law
general principles of law recognised by civilized nations
genuine requirement
The Government
grant applicant's claim
grant legal aid
gross violations
grounds "relevant" and "sufficient"
group of individuals
guarantees to appear for trial

opšti interes
opšta načela međunarodnog prava
opšta načela koja priznaju prosvijećeni narodi
stvarni zahtjev
Vlada
prihvatiti tvrdnje (zahtjev) podnosioca
odobriti pravnu pomoć
teška kršenja
osnovi "dovoljan" i "relevantan"
grupa pojedinaca
jemstva da će se lice pojaviti na suđenju

H

harassment
has not sufficient means
heavier penalty
high contracting party
higher tribunal
hinder the exercise of the right of petition

uznemiravanje
nema dovoljno sredstava
stroža kazna
visoka strana ugovornica
viša sudska instanca
ometati vršenje prava na podnošenje predstavke

holding facility	prostorije za zadržavanje lica lišenih slobode
home	dom
humiliating punishment	ponižavajuća kazna

ill-treatment of detainees/in custody	zlostavljanje pritvorenika /u pritvoru
illegal detention	nezakonito lišenje slobode
impartial tribunal	nepristrasni sud
impartiality of a judge	nepristrasnost sudije
imposition of fine	izricanje novčane kazne
imprisonment	kazna zatvora
impunity	nekažnjivost
imputability	prebacivanje/pripisivanje krivice za nešto
in accordance with law	u skladu sa zakonom
in force	na snazi
in the capacity of	u svojstvu
inability to secure compliance with the judgment	nesposobnost ili nemogućnost da se obezbijedi izvršenje presude
inadmissibility	neprihvatljivost
inapplicability	neprimjenjivost
incitement to hatred and hostility	podsticanje na mržnju i nasilje
indemnification	naknada (odšteta)
independent tribunal	nezavisan sud
individual	pojedinač
individual application/petition	pojedinačna predstava / peticija
individual measures	individualne mjere
ineffectiveness of remedies	nedjelotvornost pravnih lijekova
information in detail	podrobno obavještenje
information in language understood	obavještenje na jeziku koji se razumije
information of charge	obavještenje o optužbi
information of nature and cause of accusation	obavještenje o prirodi i razlozima za optužbu
information of reasons for arrest	obavještenje o razlozima za hapšenje
inhuman punishment	nečovječno kažnjavanje
inhuman treatment	nečovječno postupanje
inter-State case	međudržavni slučaj
interests of justice	u interesu pravde
interests of members	interesi članova

interests of society as a whole
interference
interim measure
international obligations
interrogation
intimidation

interes društva u cjelini
miješanje
privremena mjera
međunarodne obaveze
ispitivanje
zastrašivanje

J

join trade unions
joint opinion
judge or other officer authorized by law
to exercise judicial power
judgment
judicial authorities
judicial officer

judicial review
jurisdiction of states
jurisdiction of the Court

jurisprudence
just satisfaction
justified by the public interest
in a democratic society
justify the interference
juvenile delinquency

učlanjivanje u sindikate
zajedničko mišljenje
sudija ili drugo službeno lice zakonom
ovlašteno da vrši sudsku vlast
presuda
sudske vlasti
službeno lice ili zakonom ovlašteno da
vrši sudsku vlast
sudsko preispitivanje
nadležnost država
nadležnost Evropskog suda za ljudska
prava
sudska praksa
pravična naknada
opravdan javnim interesom u
demokratskom društvu
opravdati miješanje
maloljetnička delikvencija

L

lack of a public hearing
lack of diligence
lack of effective access to a tribunal
lack of effective remedy /
investigation / oral hearing
lack of promptness
of information
language which an accused
understands
lapse of time
lawful arrest or detention

odsustvo javne rasprave
nedostatak pažnje
odsustvo djelotvornog pristupa sudu
odsustvo efikasnog pravnog lijeka/
istrage/ usmene rasprave
propust da se informacije dostave bez
odlaganja
jezik koji optuženi/a razumije

protok vremena
zakonito hapšenje ili lišenje slobode

lawful order of a court	zakonita naredba suda
lawful restrictions	zakonita ograničenja
lawfulness of proceedings	zakonitost postupka
lawyer	pravnik (advokat)
legal aid or assistance	pravna pomoć
legal obligation	zakonska obaveza
legality of detention	zakonitost lišenja slobode
legitimate aim	legitimni cilj
legitimate purpose	legitimna svrha
length of civil / criminal proceedings	dužina trajanja građanskog / krivičnog postupka
length of detention on remand	dužina trajanja pritvora
length of pre-trial detention	dužina trajanja pritvora u toku prekrivičnog postupka
level of jurisdiction	nivo nadležnosti
liability	odgovornost
liable under the Convention	odgovoran po Konvenciji
liberty of movement	sloboda kretanja
liberty of person	sloboda ličnosti
licensing of broadcasting, television and cinema enterprises	davanje dozvole za rad televizijskih, radio i bioskopskih preduzeća
life	život
life of the community	opstanak zajednice
life of the nation	opstanak nacije
life sentence	doživotna kazna zatvora
limitation on use of restrictions on rights	granice u kojima se mogu ograničiti prava
limitations to protect democratic society	ograničenja radi zaštite demokratskog društva
limitations to protect the rights of others	ograničenja radi zaštite prava drugih
limited jurisdiction	ograničena nadležnost
living instrument	živi instrument
local needs and conditions	lokalne potrebe i uslovi
<i>locus standi</i>	<i>locus standi</i>
lodge an application	podnijeti aplikaciju
loss of property	gubitak imovine

M

make financial award	dodijeliti novčanu naknadu / odštetu
maintaining the authority and impartiality of the judiciary	očuvanje autoriteta i nepristrasnosti sudstva

manifestly ill-founded	očigledno neosnovano
manifest religion or belief	ispoljavati vjeru ili uvjerenje
margin of appreciation	polje slobodne procjene
marriageable age	odgovarajući uzrast za stupanje u brak
material damage	materijalna šteta
matter resolved	riješena stvar
measures necessary in the interests of children	mjere koje je potrebno preduzeti u interesu djece
measures of a general character	opšte mjere
measures similar to expropriation	mjere slične eksproprijaciji
media	mediji
members of a minority group	pripadnici manjinske grupe
members of administration	članovi uprave
members of armed forces	pripadnici oružanih snaga
members of police	pripadnici policije
memorandum	memorandum
memorial	podnesak
mental anguish/suffering	duševni bol/patnja
merits of individual application / inter-state application	meritum (suština) pojedinačnih / međudržavnih aplikacija
merits of the complaint	meritum (suština) pritužbe
military service	vojna obaveza
minimum degree of protection to which citizens are entitled under the rule of law in a democratic society	minimalni stepen zaštite na koji državljani imaju pravo shodno načelu vladavine prava u demokratskom društvu
minimum level of severity	minimalni stepen težine
minor offence	prekršaj
minority	manjina
minors	maloljetnici
miscarriage of justice	bitna povreda sudskog postupka
moderate physical punishment	umjereno fizičko kažnjavanje
monitoring of prisoners' correspondence / telecommunications/ telephones	nadzor prepiske i telefonskih razgovora zatvorenika
moral damage	nematerijalna šteta
morals	moral

N

narrow interpretation	usko tumačenje
national authority	domaća vlast

national court
national law
national minority
national origin
national security
nationalisation
nature of punishment
nature of interference
ne bis in idem/non bis in idem principle
necessary in a democratic society
negative obligation
negotiations
new or newly discovered facts
no significant disadvantage
non-derogable rights and freedoms

non-enforcement
non-exhaustion
non-exhaustion of domestic remedies
non-governmental organisation
non-official summary
non-pecuniary damage
normal civic obligations
notification
notification of a derogation
null and void
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege

domaći sud
domaće pravo
nacionalna manjina
nacionalno porijeklo
nacionalna bezbjednost
nacionalizacija
priroda kazne
priroda povrede
ne bis in idem/non bis in idem princip
neophodan u demokratskom društvu
negativna obaveza
pregovori
nove ili novootkrivene činjenice
nije pretrpljena značajna šteta
prava i slobode od kojih se ne može
odstupiti
neizvršenje
neiskorištenje (neiscrpljenost)
neiscrpljenje domaćih pravnih lijekova
nevladina organizacija
nezvanični sažetak
nematerijalna šteta
uobičajene građanske dužnosti
obavještenje
obavještenje o odstupanju (derogaciji)
ništavo
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege

O

objective and reasonable justification
obligation of performing military
service
obligation prescribed by law
observance
obtain attendance of witnesses
officer authorised by law to exercise
judicial power
Ombudsperson
oral hearing

objektivno i razumno opravdanje
obavezno služenje vojne obaveze

obaveza propisana zakonom
poštovanje (pridržavanje)
obezbjeđenje prisustva svjedoka
službeno lice zakonom ovlašteno da vrši
sudsku vlast
Ombudsmen
usmena rasprava

oral submission
order release
ordinary courts
originate
other status
outstanding interest
outweigh

usmeni podnesak
naredba za puštanje na slobodu
sudovi redovne nadležnosti
potiče
drugi status
prispjela kamata
prevaga

P

parental authority
parents' religious and philosophical convictions
particular circumstances of the case
particular level of severity
peaceful assembly
peaceful enjoyment of possessions
pecuniary damage
Registry
penalty
periodic review of the continuing lawfulness of detention
permit for a demonstration
persons of unsound mind
physical integrity
physical liberty and security
physical punishment
physical suffering
pilot judgment
placement in custody
plea of inadmissibility
plot of land
pluralism in education
police surgeon
political activity
political asylum
political or other opinion
political party
political rights
positive obligations

roditeljska ovlaštenja
vjerska i filozofska uvjerenja roditelja
posebne okolnosti slučaja
poseban nivo težine
mirno okupljanje
nesmetano uživanje imovine
materijalna šteta
registar
kazna
periodično preispitivanje odluke o pritvoru
dozvola za demonstracije
osobe sa mentalnim oboljenjem
fizički integritet
fizička sloboda i bezbjednost
tjelesna kazna
fizički bolovi (patnje)
pilot presuda
stavljanje u pritvor
prigovor neprihvatljivosti
parcela
pluralizam u obrazovanju
policijski ljekar
politička aktivnost
politički azil
političko ili drugo mišljenje
politička partija
politička prava
pozitivne obaveze

possessions	imovina
power of attorney	punomoć
power to overturn decision of the court	ovlaštenje da se preinači ili ukine odluka suda
practical and effective protection	praktična i djelotvorna zaštita
prejudice interests of justice	naškoditi interesima pravde
pre-trial detention	pritvor u prekrivičnom postupku
preliminary objection / investigation	prethodni prigovor/istraga
preparation of defence	priprema odbrane
prescribed by law	propisan zakonom
present-day conditions	postojeći uslovi
presidential pardon	pomilovanje
press	štampa
pressing social need	goruća društvena potreba
presumed paternity	pretpostavka očinstva
presumption in respect of factors	pretpostavka u odnosu na faktore
presumption of innocence	pretpostavka nevinosti
prevent disorder	spriječiti nered
prevent escape	spriječiti bjekstvo
prevent unauthorised entry into country	spriječiti ilegalni ulazak u zemlju
preventing the disclosure of information received in confidence	spječavanje objelodanjivanja informacija dobijenih u povjerenju
prevention of crime	spječavanje kriminala
prevention of disorder	spječavanje nereda
prevention of spreading of infectious diseases	spječavanje širenja zaraznih bolesti
preventive detention	preventivni pritvor
<i>prima facie</i>	<i>prima facie</i>
prisoner	zatvorenik
private life	privatan život
procedural defect	procesne greške
procedural guarantees of review	procesne garancije (preispitivanja)
procedure prescribed by law	postupak propisan zakonom
prohibition	zabrana
prohibition of abuse of rights	zabrana zloupotrebe prava
prohibition of collective expulsion of aliens	zabrana grupnog protjerivanja stranaca
prohibition of discrimination	zabrana diskriminacije
prohibition of expulsion of a national	zabrana protjerivanja sopstvenih državljana

prohibition of imprisonment for debt	zabrana dužničkog zatvora/ropstva
prohibition of reservations	zabrana rezervi (opšteg karaktera)
prohibition of slavery and forced labour	zabrana ropstva i prinudnog rada
prohibition of torture	zabrana mučenja
prompt and detailed information	detaljne informacije obezbijedene bez odlaganja
prompt judicial control	sudska kontrola bez odlaganja
prompt trial	suđenje bez odlaganja
promptly	bez odlaganja
promptly informed	obaviješten bez odlaganja
proof beyond reasonable doubt	dokaz van razumne sumnje
property	imovina
proportionality	srazmjernost
proportionate to the legitimate aim pursued	srazmjeran legitimnom cilju kojem se teži
protection of health	zaštita zdravlja
protection of juveniles	zaštita maloljetnika
protection of morals	zaštita morala
protection of private life of the parties	zaštita privatnog života stranaka
protection of property	zaštita imovine
protection of public order	zaštita javnog reda
protection of the rights and freedoms of others	zaštita prava i sloboda drugih
protection of the reputation of others	zaštita ugleda drugih
protection of the rights	zaštita prava
proved guilty according to law	proglašen krivim na osnovu zakona
provided by law	predviđen zakonom
provisional measure	privremena mjera
psychiatric evidence	psihijatrijski dokaz
public	javni
public authority	javna vlast
public emergency	javna opasnost
public hearing	javna rasprava
public interest	javni interes
public judgment	javna presuda
public opinion	javno mnjenje
public order	javni red
public safety	javna bezbjednost
public service	javna služba
publicity	javnost

pursue
pursue a legitimate aim

težiti
težiti legitimnom cilju

Q

qualified rights

kvalifikovana prava, odnosno prava koja se pod određenim uslovima mogu ograničiti

quell riot or insurrection

suzbiti nered ili pobunu

R

racial discrimination

rasna diskriminacija

ratione loci

ratione loci

ratione materiae

ratione materiae

ratione personae

ratione personae

ratione temporis

ratione temporis

reasonable and objective justification

razumna i objektivna opravdanost

reasonable intervals

razumni vremenski razmaci

reasonable relationship of

razuman odnos srazmjernosti

proportionality

reasonable suspicion

opravdana sumnja

reasonable time

razumni rok

reasonableness of pre-trial detention

opravdanost pritvora

reasonably necessary to prevent fleeing

opravdano smatra potrebnim kako bi se spriječilo bjekstvo

reasonably necessary to prevent offence

opravdano smatra potrebnim kako bi se spriječilo izvršenje krivičnog djela

reasoning

obrazloženje

receive and impart information and ideas

primati i saopštavati informacije i ideje

rectify the shortcomings

ispraviti greške /propuste

redress

pravno zadovoljenje

referral to Grand Chamber

obraćanje Velikom vijeću

refugee

izbjeglica

refusal

odbijanje

regardless of frontiers

bez obzira na granice

reimbursement

naknada

rejection of appeal

odbačaj ili odbijanje žalbe

rejection of one's application for release

odbačaj zahtjeva za oslobađanje

release pending trial

puštanje na slobodu do suđenja

relevant domestic law

relevantno domaće pravo

relevant domestic practice
religion
religious community
religious instructions
religious practice
remand
remand in custody
rendition
reopen the proceedings
representative
representative of the Russian Federation at the European Court of Human Rights
reputation
required by interests of justice
residence
reservations
respect for correspondence
respect for family life
respect for home
respect for parents' philosophical convictions
respect for parents' religious convictions
respect for private life
respondent state's jurisdiction and responsibility
restitutio in integrum
restitution of property
restriction on freedom of movement
restrictive interpretation
retrial
retroactive application of criminal/civil law
retroactivity
reunion of family
review by a court
review of lawfulness of detention
revision of an earlier judgment
right of access
right of petition

relevantna domaća praksa
vjeroispovijest
vjerska zajednica
vjersko podučavanje
vjerski običaji/ispoljavanje vjere
zadržavanje ili pritvaranje
pritvoriti ili zadržati u pritvoru
izručenje (predaja)
iznova pokrenuti okončani postupak
predstavnik
predstavnik Ruske federacije u Evropskom sudu za ljudska prava

ugled
kada interesi pravde zahtijevaju boravište ili prebivalište
rezerve
poštovanje prepiske
poštovanje porodičnog života
poštovanje doma
poštovanje filozofskih uvjerenja roditelja

poštovanje vjerskih uvjerenja roditelja

poštovanje privatnog života
jurisdikcija i odgovornost tužene države

restitutio in integrum
povraćaj imovine
ograničenje slobode kretanja
restriktivno tumačenje
ponavljanje postupka
retroaktivna primjena krivičnog/građanskog prava
retroaktivnost
ponovno spajanje porodice
sudski nadzor
ispitivanje zakonitosti lišenja slobode
revizija prethodne presude
pravo na pristup
pravo na podnošenje predstavke

right to an effective remedy
right to individual application

right to liberty/security

right to marry

rights of defence

rule of law

rule of respect

ruling on an equitable basis

pravo na djelotvoran pravni lijek
pravo na podnošenje pojedinačne
predstavke

pravo na slobodu/bezbjednost

pravo na sklapanje braka

pravo na odbranu

vladavina prava

vladavina poštovanja

odluka zasnovana na načelu pravičnosti

S

safeguards against abuse

same as matter already examined

same as matter submitted to other
procedure of international investigation
or settlement

same conditions

scheme for free legal aid

scope of court review

search

secrecy of correspondence

secret ballot

secret surveillance

Secretary General

secure fulfilment of obligation

prescribed by law

secure the payment of contributions or
penalties

security of person

seizure

self-defence

separate set of proceedings

service exacted in case of emergency

service of a military character

servitude

sick leave

signature and ratification

systemic problem

zaštitni mehanizmi protiv zloupotreba
istovjetna sa već razmatranom
predstavkom

istovjetna s predstavkom koja je već
podnijeta nekoj drugoj međunarodnoj
instanci radi ispitivanja

isti uslovi

sistem besplatne pravne pomoći

opseg sudskog nadzora

pretres

tajnost prepiske

tajno glasanje

tajna prisмотра

Generalni sekretar

obezbijediti ispunjenje obaveze

propisane zakonom

obezbijediti naplatu poreza i drugih
dažbina ili kazni

bezbjednost ličnosti

zapljena

samoodbrana

zaseban postupak

rad koji se iziskuje u slučaju vanrednih
okolnosti/situacija

služba vojne prirode

ropski položaj

bolovanje

potpis i ratifikacija

sistemski problem

six-month period/rule
slavery
social origin
social security
special circumstances
speediness of review
stand for election
statement of fact
statute-barred
strictly necessary
strictly proportionate
striking out applications
substitute service
supplementary opinion
surrender
summon the witness

rok od šest mjeseci
ropstvo
socijalno porijeklo
socijalna zaštita
posebne okolnosti
brzina ispitivanja (razmatranja)
kandidovati se na izborima
opis činjenica
zastario/zastarjela
nužno potreban
strogo srazmjern
brisanje predstavi s liste
alternativna služba
dodatno mišljenje
predati (se)
pozvati svjedoka

T

take proceedings
taken alone
taking of property
tax penalty
taxation
territorial integrity
testify at trial
third party
threat to applicant's life
threat to the life of the nation
time of emergency
time when the act or omission
committed
torture
torture in police custody
trafficking in human beings
transfer of the property
transmit
treatment
trial within a reasonable time
tribunal established by law

pokrenuti postupak
uzet zasebno
oduzimanje imovine
poreska kazna
porez/oporezivanje
teritorijalni integritet
svjedočiti na suđenju
treća strana/treće lice
prijetnja životu podnosioca predstavke
prijetnja opstanku nacije
vanredne okolnosti
vrijeme predmetnog činenja odnosno
nečinjenja
mučenje
mučenje u policijskom pritvoru
trgovina ljudima
prenos imovine
prenos
postupanje
suđenje u razumnom roku
sud uspostavljen na osnovu zakona

U

unanimously
unfairness of proceedings
unidentified perpetrator
uniform law
universal suffrage
unlawful detention
unlawfulness
unreasonably long (procedure)
use of force/violence
use of property

jednoglasno
nepravičnost postupka
neidentifikovani počinitelj
uniformna pravna pravila
opšte pravo glasa
nezakonito lišenje slobode
nezakonitost
neopravdano dug (postupak)
upotreba sile/nasilja
korišćenje imovine

V

vagrants
value judgment
values of a democratic society
victim
violation
vote
vulnerability

skitnice
vrijednosni sud
vrijednosti demokratskog društva
žrtva
kršenje (povreda)
glasanje
ranjivost

W

waiver of the court fees
war or other public emergency
threatening the life of the nation
well-being of the community
withdrawal of parental rights
without prejudice to the provisions of
Article ...
witness
wording
work required of detainee

work required to be done during
conditional release
worship

oslobođenje od sudskih troškova/taksi
rat ili druga javna opasnost koja prijete
opstanku nacije
dobrobit zajednice
lišenje roditeljskog prava
bez umanjavanja prava priznatih
odredbama člana...
svjedok
jezik (način) izražavanja
rad koji se zahtijeva od strane
prিতвореника
rad koji se zahtijeva za vrijeme uslovnog
otputa
bogoslужenje

Bosansko-Engleski

A

absentia [in]

action popularis

adekvatni (odgovarajući) objekti
(prostorije)

akuzatorni postupak za razliku od
inkvizitorskog

alkoholičari

alternativna civilna služba

alternativna služba

anonimna predstavka

aplikant

apsolutna prava

apsolutno neophodno

absentia [in]

action popularis

adequate facilities

adversarial trial/adversarial hearing

alcoholics

alternative civil service, civilian
substitute service

substitute service

anonymous petition

applicant

absolute rights

absolutely necessary

B

besplatna pomoć prevodioca

besplatna pravna pomoć

bez obzira na granice

bez odlaganja

bez odlaganja izveden pred sudiju ili
drugo službeno lice zakonom određeno
da vrši sudsku vlast

bez umanjenja prava priznatih
odredbama člana...

bezbjednost ličnosti

bitna povreda postupka

bitna povreda sudskog postupka

bogosluž enje

bolovanje

boravište ili prebivalište

braniti se lično

brisanje predstavlki s liste

brzina ispitivanja (razmatranja)

free assistance of an interpreter

free legal assistance

regardless of frontiers

promptly

brought promptly before judge or other
officer authorised by law to exercise
judicial power

without prejudice to the provisions of
Article ...

security of person

fundamental defect in proceedings

miscarriage of justice

worship

sick leave

residence

defend in person

striking out applications

speediness of review

C

cilj	aim
civilna služba (sva lica zaposlena u državnim organima)	civil service

Č

članovi uprave	members of administration
----------------	---------------------------

D

dalje zadržavanje u pritvoru (neprekinuti pritvor)	continued detention
datum podnošenja žalbe (tužbe)	date of lodging of a complaint
davanje dozvole za rad televizijskih, radio i bioskopskih preduzeća	licensing of broadcasting, television and cinema enterprises
demokratsko društvo	democratic society
demonstracije	demonstration
detaljne informacije obezbijeđene bez odlaganja	prompt and detailed information
detaljno	extensive
diplomatska jamstva	diplomatic assurances
disciplinski postupci	disciplinary proceedings
diskriminacija	discrimination
djelotvoran domaći pravni lijek	effective domestic remedy
djelotvoran pravni lijek	effective remedy
djelotvoran pristup sudu	effective access to a court
djelotvornost istrage u slučaju (ubistva)	effectiveness of investigation into (murder)
dobrobit zajednice	well-being of the community
oddatno mišljenje	supplementary opinion
dodijeliti (dosuditi) novčanu naknadu / odštetu	make financial award
dodjela (dosuđenje) naknade štete u određenom iznosu	award compensation/damages
dokaz van razumne sumnje	proof beyond reasonable doubt
dokaziva tvrdnja	arguable claim
dom	home
domaća vlast	national authority

domaće pravo	national law
domaći sud	national court
dostupnost	accessibility
doživotna kazna zatvora	life sentence
dozvola za demonstracije	permit for a demonstration
drugi status	other status
država kao aplikant u postupku	applicant State party
duševni bol/patnja	mental anguish/suffering
dužina trajanja građanskog / krivičnog postupka	length of civil / criminal proceedings
dužina trajanja pritvora	length of detention on remand
dužina trajanja pritvora u toku prekrivičnog postupka	length of pre-trial detention
dužnosti i odgovornosti	duties and responsibilities

E

eksproprijacija	expropriation
ekstradicija	extradition
ekstrateritorijalna jurisdikcija	extraterritorial jurisdiction

F

fizička sloboda i bezbjednost	physical liberty and security
fizički bolovi (patnje)	physical suffering
fizički integritet	physical integrity
formalna optužba (npr. optužnica ili zahtjev za sprovođenje istrage)	bill of indictment
formalno uzeti u obzir određeni dokaz	admit (evidence)

G

Generalni sekretar	Secretary General
glasanje	vote
godine starosti potrebne za postojanje krivične odgovornosti	age of criminal responsibility
goruća društvena potreba	pressing social need
građanska prava i obaveze	civil rights and obligations
građanski postupak	civil proceedings

granice u kojima se mogu ograničiti
prava
grupa pojedinaca
gubitak imovine

limitation on use of restrictions on rights
group of individuals
loss of property

H

hapšenje

apprehension, arrest

I

imovina
individualne mjere
interes društva u cjelini
interesi članova
invalidska penzija
iscrpiti domaće pravne lijekove
iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova
isključenje javnosti
isključenje štampe (medija)
ispitivanje
ispitivanje (razmatranje) drugog
(zasebnog) postupka
ispitivanje okolnosti
ispitivanje svih činjenica za ili protiv

ispitivanje svjedoka
ispitivanje zakonitosti lišenja slobode
ispitivanje žalbe
ispoljavati vjeru ili uvjerenje
ispraviti greške /propuste
istek roka
isti uslovi
istovjetna s predstavkom koja je već
podnijeta nekoj drugoj međunarodnoj
instanci radi ispitivanja
istovjetna sa već razmatranom
predstavkom
izbjeglica
izbor zakonodavne vlasti

possessions, property
individual measures
interests of society as a whole
interests of members
disability pension
exhaust domestic remedies
exhaustion of domestic remedies
exclusion of public
exclusion of press
interrogation
examine the second set of proceedings

examination of circumstances
examine all the facts arguing for or
against
examination of witnesses
review of lawfulness of detention
examination of the appeal
manifest religion or belief
rectify the shortcomings
expiry of time-limit
same conditions
same as matter submitted to other
procedure of international investigation
or settlement
same as matter already examined

refugee
choice of the legislature

izbori tajnim glasanjem	elections by secret ballot
izdržavanje (dodatak)	allowance
izdvojeno mišljenje	dissenting opinion
iznova pokrenuti okončani postupak	reopen the proceedings
izreći presudu	deliver a judgment
izricanje novčane kazne	imposition of fine
izručenje (predaja)	rendition
izuzetak od iscrpljivanja unutrašnjih pravnih lijekova	exemption from exhaustion of domestic remedies
izvesti pred nadležni organ	bringing before competent authority
izvesti pred nadležnu zakonom određenu vlast	bringing before competent legal authority
izvršenje	execution
izvršiti krivično djelo	commit an offence
izvršiti zakonito hapšenje	effect lawful arrest
izvršna sudska odluka	enforceable judicial decision
izvršni postupak	enforcement proceedings

J

javna bezbjednost	public safety
javna opasnost	public emergency
javna presuda	public judgment
javna rasprava	public hearing
javna služba	public service
javna vlast	public authority
javni	public
javni interes	public interest
javni red	public order
javno mnjenje	public opinion
javnost	publicity
jednakost pred zakonom	equality before the law
jednoglasno	unanimously
jemstva da će se lice pojaviti na suđenju	guarantees to appear for trial
jezik (način) izražavanja	wording
jezik koji optuženi/a razumije	language which an accused understands
jurisdikcija i odgovornost tužene države	respondent state's jurisdiction and responsibility

K

kada interesi pravde zahtijevaju	required by interests of justice
kandidovati se na izborima	stand for election
kazna	penalty
kazna zatvora	imprisonment
kleveta	defamation
kolektivna kazna	collective punishment
kolektivna žalba (predstavka)	collective complaint
kolektivno uživanje prava na slobodu izražavanja	collective exercise of freedom of expression
konačna/pravosnažna nacionalna odluka	final domestic decision
korišćenje imovine	use of property
(krivična) optužba	criminal charge
krivični postupak	criminal proceedings
krivično djelo	criminal offence
kršenje (povreda)	violation
kvalifikovana prava, odnosno prava koja se pod određenim uslovima mogu ograničiti	qualified rights

L

legitimna svrha	legitimate purpose
legitimni cilj	legitimate aim
lišenje imovine	deprivation of possession
lišenje roditeljskog prava	withdrawal of parental rights
lišenje slobode	deprivation of liberty
lišenje slobode od strane organa uprave	administrative detention
<i>locus standi</i>	<i>locus standi</i>
lokalne potrebe i uslovi	local needs and conditions

M

maloljetnici	minors
maloljetnička delikvencija	juvenile delinquency
manjina	minority
marljivost	diligence
materijalna šteta	material damage

materijalna šteta	pecuniary damage
mediji	media
međudržavni slučaj	inter-State case
međunarodne obaveze	international obligations
memorandum	memorandum
meritum (suština) pojedinačnih / međudržavnih aplikacija	merits of individual application / inter-state application
meritum (suština) pritužbe	merits of the complaint
miješanje	interference
minimalni stepen težine	minimum level of severity
minimalni stepen zaštite na koji državljeni imaju pravo shodno načelu vladavine prava u demokratskom društvu	minimum degree of protection to which citizens are entitled under the rule of law in a democratic society
mirno okupljanje	peaceful assembly
mjere koje je potrebno preduzeti u interesu djece	measures necessary in the interests of children
mjere slične eksproprijaciji	measures similar to expropriation
moral	morals
mučenje	torture
mučenje u policijskom pritvoru	torture in police custody

N

na snazi	in force
nacionalizacija	nationalisation
nacionalna bezbjednost	national security
nacionalna manjina	national minority
nacionalno porijeklo	national origin
nacionalno zakonodavstvo	domestic legislation
nadležan zakonom određen organ	competent legal authority
nadležni sud	competent court
nadležnost država	jurisdiction of states
nadležnost Evropskog suda za ljudska prava	jurisdiction of the Court
nadzor prepiske i telefonskih razgovora zatvorenika	monitoring of prisoners' correspondence / telecommunications/ telephones
naknada	compensation, reimbursement
naknada (odšteta)	indemnification

nakon osude	after conviction
nalog za hapšenje	arrest warrant
napad	assault
naredba za puštanje na slobodu	order release
naškoditi interesima pravde	prejudice interests of justice
<i>ne bis in idem</i>	double jeopardy
<i>ne bis in idem/non bis in idem</i> princip	<i>ne bis in idem/non bis in idem principle</i>
nečovječno kažnjavanje	inhuman punishment
nečovječno postupanje	inhuman treatment
nedjelotvornost pravnih lijekova	ineffectiveness of remedies
nedostatak pažnje	lack of diligence
negativna obaveza	negative obligation
neidentifikovani počinitelj	unidentified perpetrator
neiscrpljenje domaćih pravnih lijekova	non-exhaustion of domestic remedies
neiskorištenje (neiscrpljenost)	non-exhaustion
neizvršenje	non-enforcement
nekažnjivost	impunity
nema dovoljno sredstava	has not sufficient means
nematerijalna šteta	non-pecuniary damage, moral damage
neophodan u demokratskom društvu	necessary in a democratic society
neopravdano dug (postupak)	unreasonably long (procedure)
nepostojanje namjere za dalje učestvovanje u postupku	absence of intention to pursue petition
nepostojanje prava na nadoknadu štete	absence of right to compensation
nepravičnost postupka	unfairness of proceedings
neprihvatljivost	inadmissibility
neprimjenjivost	inapplicability
nepristrasni sud	impartial tribunal
nepristrasnost sudije	impartiality of a judge
nesmetano uživanje imovine	peaceful enjoyment of possessions
nesposobnost ili nemogućnost da se obezbijedi izvršenje presude	inability to secure compliance with the judgment
nevladina organizacija	non-governmental organisation
nezakonito lišenje slobode	illegal detention, unlawful detention
nezakonitost	unlawfulness
nezavisan sud	independent tribunal
nezvanični sažetak	non-official summary
nije pretrpljena značajna šteta	no significant disadvantage
nije više opravdano nastaviti sa ispitivanjem predstave	continued examination not justified

ništavo
nivo nadležnosti
nove ili novootkrivene činjenice
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege
nužno potreban

null and void
level of jurisdiction
new or newly discovered facts
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege
strictly necessary

O

obaveza propisana zakonom
obaveze koje su prihvatile Visoke strane ugovornice

obavezno služenje vojne obaveze

obavezujuća presuda

obaviješten bez odlaganja

obavještenje

obavještenje na jeziku koji se razumije

obavještenje o odstupanju (derogaciji)

obavještenje o optužbi

obavještenje o prirodi i razlozima za optužbu

obavještenje o razlozima za hapšenje

obezbijediti ispunjenje obaveze propisane zakonom

obezbijediti naplatu poreza i drugih dažbina ili kazni

obezbjeđenje prisustva svjedoka

objektivno i razumno opravdanje

obraćanje Velikom vijeću

obrazloženje

obustaviti postupak

očigledno neosnovano

očuvanje autoriteta i nepristrasnosti sudstva

odbačaj

odbačaj ili odbijanje žalbe

odbačaj zahtjeva za oslobađanje

obligation prescribed by law
engagements undertaken by parties

obligation of performing military service

binding judgment

promptly informed

notification

information in language understood

notification of a derogation

information of charge

information of nature and cause of of accusation

information of reasons for arrest

secure fulfilment of obligation prescribed by law

secure the payment of contributions or penalties

obtain attendance of witnesses

objective and reasonable justification

referral to Grand Chamber

reasoning

adjourn the case

manifestly ill-founded

maintaining the authority and impartiality of the judiciary

dismissal

rejection of appeal

rejection of one's application for release

odbacivanje žalbe zbog pravne neutemeljenosti	dismissal of appeal on points of law
odbijanje	refusal
odbrana od nezakonitog nasilja	defence from unlawful violence
odgovarajuće vrijeme	adequate time
odgovarajući uzrast za stupanje u brak	marriageable age
odgovoran po Konvenciji	liable under the Convention
odgovornost	liability
odluka	decision
odluka o prihvatljivosti	admissible/ililty/decision
odluka zasnovana na načelu pravičnosti	ruling on an equitable basis
odobriti pravnu pomoć	grant legal aid
odrediti/utvrditi	determine
određivanje/utvrđivanje	determination
odstupanje	derogation
odstupanje u doba rata ili druge javne opasnosti	derogation in time of war or other public emergency
odsustvo djelotvornog pristupa sudu	lack of effective access to a tribunal
odsustvo efikasnog pravnog lijeka/istrage/ usmene rasprave	lack of effective remedy / investigation / oral hearing
odsustvo javne rasprave	absence of a public hearing, lack of a public hearing
odugovlačenje isplate naknade za eksproprijaciju	delay in payment of compensation for expropriation
odugovlačenje postupka	delay in the proceedings
oduzimanje imovine	deprivation of property, taking of property
ograničena nadležnost	limited jurisdiction
ograničenja radi zaštite demokratskog društva	limitations to protect democratic society
ograničenja radi zaštite prava drugih	limitations to protect the rights of others
ograničenje slobode kretanja	restriction on freedom of movement
okolnosti slučaja	circumstances of the case
Ombudsmen	Ombudsperson
ometati vršenje prava na podnošenje predstavke	hinder the exercise of the right of petition
(ono) što se može direktno pripisati lokalnim vlastima	directly imputable to the local authorities
opis činjenica	statement of fact

opravdan javnim interesom u demokratskom društvu	justified by the public interest in a democratic society
opravdana sumnja	reasonable suspicion
opravdano smatra potrebnim kako bi se spriječilo bjekstvo	reasonably necessary to prevent fleeing
opravdano smatra potrebnim kako bi se spriječilo izvršenje krivičnog djela	reasonably necessary to prevent offence
opravdanost pritvora	reasonableness of pre-trial detention
opravdati miješanje	justify the interference
opseg sudskog nadzora	scope of court review
opšta načela koja priznaju prosvijećeni narodi	general principles of law recognised by civilized nations
opšta načela međunarodnog prava	general principles of international law
opstanak nacije	life of the nation
opstanak zajednice	life of the community
opšte mjere	measures of a general character
opšte pravo glasa	universal suffrage
opšti interes	general interest
optužbe	charges
optužen za krivično djelo	charged with criminal offence
osjećanje straha, duševnog bola i inferiornosti	feeling of fear, anguish and inferiority
oslobađajuća presuda u prvom stepenu	acquittal at first instance
oslobođenje od sudskih troškova/taksi	waiver of the court fees
osnivanje/učlanjenje u sindikat	form/join trade unions
osnovi "dovoljan" i "relevantan"	grounds "relevant" and "sufficient"
osnovne slobode	fundamental freedoms
osnovne vrijednosti demokratskog društva	fundamental values of a democratic society
osobe sa mentalnim oboljenjem	persons of unsound mind
osuda	conviction
otkrivanje identiteta	disclosure of identity
otmica	abduction
otpust iz civilne službe	dismissal from civil service
otuđiti	alienate
ovlaštenje da se preinači ili ukine odluka suda	power to overturn decision of the court

P

parcela	plot of land
periodično preispitivanje odluke o pritvoru	periodic review of the continuing lawfulness of detention
pilot presuda	pilot judgment
pisani dokazi	documentary evidence
pluralizam u obrazovanju	pluralism in education
po osnovu pravičnosti	equitable basis
podnesak	memorial
podnijeti aplikaciju	lodge an application
podrobno obavještenje	information in detail
podsticanje na mržnju i nasilje	incitement to hatred and hostility
pojedinač	individual
pojedinačna predstavka / peticija	individual application/petition
pokrenuti postupak	take proceedings
policijski ljekar	police surgeon
politička aktivnost	political activity
politička partija	political party
politička prava	political rights
politički azil	political asylum
političko ili drugo mišljenje	political or other opinion
polje slobodne procjene	margin of appreciation
pomilovanje	presidential pardon
ponavljanje postupka	retrial
ponižavajuća kazna	humiliating punishment
ponižavajuće kažnjavanje	degrading punishment
ponižavajuće postupanje	degrading treatment
ponovno spajanje porodice	reunion of family
poreska kazna	tax penalty
porez/oporezivanje	taxation
porodični život	family life
poseban nivo težine	particular level of severity
posebne okolnosti	special circumstances
posebne okolnosti slučaja	particular circumstances of the case
postojeći uslovi	present-day conditions
poštovanje (pridržavanje)	observance
poštovanje doma	respect for home
poštovanje filozofskih uvjerenja roditelja	respect for parents' philosophical convictions

poštovanje porodičnog života	respect for family life
poštovanje prepiske	respect for correspondence
poštovanje privatnog života	respect for private life
poštovanje vjerskih uvjerenja roditelja	respect for parents' religious convictions
postupak pred ustavnim sudom	constitutional proceedings
postupak propisan zakonom	procedure prescribed by law
postupanje	treatment
potiče	originate
potpis i ratifikacija	signature and ratification
povjerljivost	confidentiality
povraćaj imovine	restitution of property
pozitivne obaveze	positive obligations
pozvati svjedoka	summon the witness
praktična i djelotvorna zaštita	practical and effective protection
prava i slobode od kojih je moguće odstupanje	derogable rights and freedoms
prava i slobode od kojih se ne može odstupiti	non-derogable rights and freedoms
pravična naknada	just satisfaction
pravično suđenje	fair hearing
pravičnost postupka	fairness of proceedings
pravna pomoć	legal aid or assistance
pravni lijek kojim se osporava primjena materijalnog ili procesnog prava	appeal on a point of law
pravnik (advokat)	lawyer
pravno zadovoljenje	redress
pravo na branioca (pravnu pomoć)	defence through legal assistance
pravo na djelotvoran pravni lijek	right to an effective remedy
pravo na odbranu	rights of defence
pravo na podnošenje pojedinačne predstavke	right to individual application
pravo na podnošenje predstavke	right of petition
pravo na pristup	right of access
pravo na sklapanje braka	right to marry
pravo na slobodu/bezbjednost	right to liberty/security
prebacivanje/pripisivanje krivice za nešto	imputability
predati (se)	surrender
predstavnik	representative

predstavnik Ruske federacije u Evropskom sudu za ljudska prava	representative of the Russian Federation at the European Court of Human Rights
predviđen zakonom	provided by law
predvidivost	foreseeability
pregovori	negotiations
prekomjerna dužina postupka	excessive length of proceedings
prekršaj	minor offence
prenos	transmit
prenos imovine	transfer of the property
presuda	judgment
prethodni prigovor/istraga	preliminary objection / investigation
pretpostavka nevinosti	presumption of innocence
pretpostavka očinstva	presumed paternity
pretpostavka u odnosu na faktore	presumption in respect of factors
pretres	search
prevaga	outweigh
preventivni pritvor	preventive detention
prigovarač savjesti	conscientious objector
prigovor	complaint
prigovor neprihvatljivosti	plea of inadmissibility
prigovor savjesti	conscientious objection
prihvatiti tvrdnje (zahtjev) podnosioca	grant applicant's claim
prijateljsko poravnanje	friendly settlement
prijetnja opstanku nacije	threat to the life of the nation
prijetnja životu podnosioca predstavke	threat to applicant's life
<i>prima facie</i>	<i>prima facie</i>
primati i saopštavati informacije i ideje	receive and impart information and ideas
primjenjive odredbe	applicable provisions
primjenjivost	applicability
prinuda od strane organa uprave	coercion (administrative)
prinudan (obavezan)	compulsory
prinudni rad	compulsory labour, forced labour
pripadnici manjinske grupe	members of a minority group
pripadnici oružanih snaga	members of armed forces
pripadnici policije	members of police
priprema odbrane	preparation of defence
priroda kazne	nature of punishment

priroda povrede	nature of interference
prisilna evakuacija	forced evacuation
(prisilni) nestanak	(enforced) disappearance
prispjela kamata	outstanding interest
pristrasan	biased
pristup informacijama	access to information
pristup relevantnim spisima	access to relevant files
pristup sudu	access to court
pritvor	detention on remand
pritvor u prekrivičnom postupku	pre-trial detention
pritvoriti ili zadržati u pritvoru	remand in custody
pritvorski dosije	custody record
privatan život	private life
privremena mjera	interim measure, provisional measure
procesne garancije (preispitivanja)	procedural guarantees of review
procesne greške	procedural defect
produžiti pritvor	extend the detention on remand
proglašen krivim na osnovu zakona	proved guilty according to law
proizvoljni čin/postupak	arbitrary action
proizvoljno hapšenje (pritvaranje)	arbitrary arrest/detention
proizvoljno lišenje slobode	arbitrary deprivation of liberty
proizvoljnost	arbitrariness
promjena vjere ili uvjerenja	change religion or belief
propisan zakonom	prescribed by law
propust da se informacije dostave bez odlaganja	lack of promptness of information
prostorija za pritvaranje/postupak koji se tiče dodjele djece na dalje čuvanje i vaspitavanje	custody suite
prostorije za zadržavanje lica lišenih slobode	holding facility
protjerati	expel
protjerivanje	expulsion
protok vremena	lapse of time
psihijatrijski dokaz	psychiatric evidence
punomoć	power of attorney
puštanje na slobodu do suđenja	release pending trial

R

rad koji se iziskuje u slučaju vanrednih okolnosti/situacija	service exacted in case of emergency
rad koji se zahtijeva od strane pritvorenika	work required of detainee
rad koji se zahtijeva za vrijeme uslovnog otpusta	work required to be done during conditional release
ranjivost	vulnerability
rasna diskriminacija	racial discrimination
raspodijeliti	allocate
raspuštanje (udruženja, političke partije)	dissolution (of an association, political party, etc.)
rat ili druga javna opasnost koja prijete opstanku nacije	war or other public emergency threatening the life of the nation
<i>ratione loci</i>	<i>ratione loci</i>
<i>ratione materiae</i>	<i>ratione materiae</i>
<i>ratione personae</i>	<i>ratione personae</i>
<i>ratione temporis</i>	<i>ratione temporis</i>
ravnopravnost stranaka	equality of arms
razuman odnos srazmjernosti	reasonable relationship of proportionality
razumna i objektivna opravdanost	reasonable and objective justification
razumni rok	reasonable time
razumni vremenski razmaci	reasonable intervals
registar	Registry
regulisati korištenje imovine	control of use of property
relevantna domaća praksa	relevant domestic practice
relevantno domaće pravo	relevant domestic law
<i>restitutio in integrum</i>	<i>restitutio in integrum</i>
restriktivno tumačenje	restrictive interpretation
retroaktivna primjena krivičnog/građanskog prava	retroactive application of criminal/civil law
retroaktivnost	retroactivity
revizija prethodne presude	revision of an earlier judgment
rezerve	reservations
riješena stvar	matter resolved
roditeljska ovlaštenja	parental authority
rok od šest mjeseci	six-month period/rule
ropski položaj	servitude
ropstvo	slavery

S

sačinjava	constitute
saglasno mišljenje	concurring opinion
samoodbrana	self-defence
sastav	composition
sistem besplatne pravne pomoći	scheme for free legal aid
sistemski problem	systemic problem
skitnice	vagrants
sloboda ispovijedanja vjere	freedom to manifest religion
sloboda izbora boravišta (prebivališta)	freedom to choose a place of residence
sloboda izražavanja	freedom of expression
sloboda kretanja	freedom of movement, liberty of movement
sloboda ličnosti	liberty of person
sloboda mirnog okupljanja	freedom of peaceful assembly
sloboda misli	freedom of thought
sloboda mišljenja	freedom of opinion
sloboda prepiske	freedom of correspondence
sloboda primanja ideja	freedom to receive ideas
sloboda primanja informacija	freedom to receive information
sloboda saopštavanja ideja	freedom to impart ideas
sloboda saopštavanja informacija	freedom to impart information
sloboda savjesti	freedom of conscience
sloboda štampe	freedom of the press
sloboda udruživanja	freedom of association
sloboda vjeroispovijesti	freedom of religion
slobodni izbori	free elections
slučaj	case
služba vojne prirode	service of a military character
službeno lice ili zakonom ovlašteno da vrši sudsku vlast	judicial officer
službeno lice zakonom ovlašteno da vrši sudsku vlast	officer authorised by law to exercise judicial power
smrtna kazna	death penalty, capital punishment
socijalna zaštita	social security
socijalno porijeklo	social origin
spor	dispute
spriječiti bjekstvo	prevent escape

spriječiti ilegalni ulazak u zemlju
spriječiti nered
sprječavanje kriminala
sprječavanje nereda
sprječavanje objelodanjivanja
informacija dobijenih u povjerenju
sprječavanje širenja zaraznih bolesti

sprovođenje postupka
srazmjernan legitimnom cilju kojem se teži
srazmjernost
starateljstvo
stavljanje u pritvor
stečaj
stranci
strogo srazmjernan
stroža kazna
stvarni zahtjev
sud koji odlučuje po žalbi
Sud smatra (zaključuje)
sud uspostavljen na osnovu zakona
sudija ili drugo službeno lice zakonom ovlašteno da vrši sudsku vlast
sudovi redovne nadležnosti
sudska kontrola bez odlaganja
sudska praksa
sudske vlasti
sudski čuvar (stražar) ili izvršitelj
sudski i ostali troškovi
sudski nadzor
sudsko preispitivanje
suđenje bez odlaganja
suđenje u razumnom roku
suzbiti nered ili pobunu
svjedočiti na suđenju
svjedok

prevent unauthorised entry into country
prevent disorder
prevention of crime
prevention of disorder
preventing the disclosure of information received in confidence
prevention of spreading of infectious diseases
conduct of the proceeding
proportionate to the legitimate aim pursued
proportionality
custody of children
placement in custody
bankruptcy
aliens
strictly proportionate
heavier penalty
genuine requirement
court of appeal
Court holds ...
tribunal established by law
judge or other officer authorized by law to exercise judicial power
ordinary courts
prompt judicial control
case-law, jurisprudence
judicial authorities
bailiff
costs and expenses
review by a court
judicial review
prompt trial
trial within a reasonable time
quell riot or insurrection
testify at trial
witness

Š

širenje
štampa

dissemination
press

T

tajna prisмотра
tajno glasanje
tajnost prepiske
teritorijalni integritet
teška kršenja
težiti
težiti legitimnom cilju
tjelesna kazna
trajna situacija
tražilac azila
treća strana/treće lice
trgovina ljudima
tužba za nadoknadu štete
tužena država
tvrđnja

secret surveillance
secret ballot
secrecy of correspondence
territorial integrity
gross violations
pursue
pursue a legitimate aim
physical punishment
continuing situation
asylum-seeker
third party
trafficking in human beings
action for damages
defendant state party
allegation

U

u interesu pravde
u najnužnijoj mjeri koju iziskuje situacija
u skladu sa zakonom
u svojstvu
ubjedljivo pokazuje/dokazuje
učlanjivanje u sindikate
ugled
ukidanje smrtne kazne
umjereno fizičko kažnjavanje
uniformna pravna pravila
uništenje imovine i doma
uobičajena praksa državnih organa
uobičajene građanske dužnosti
uporediva situacija

interests of justice
extent strictly required by situation
in accordance with law
in the capacity of
convincingly demonstrate
join trade unions
reputation
abolition of the death penalty
moderate physical punishment
uniform law
destruction of possessions and home
administrative practice
normal civic obligations
comparable situation

upotreba sile/nasilja	use of force/violence
upravni postupak	administrative proceedings
usklađenost sa Konvencijom	compatibility with the Convention
usko tumačenje	narrow interpretation
uskraćivanje mogućnosti da se angažuje advokat ili da se sa njim/njom nesmetano komunicira	denial of access to lawyer
uslovi prihvatljivosti	admissibility criteria
uslovi u pritvoru	conditions of detention
uslovni otpust	conditional release
usmena rasprava	oral hearing
usmeni podnesak	oral submission
ustanovljen na osnovu zakona	established by law
ustavnost	constitutionality
usvajanje presude	adoption of a judgment
utvrđujuća presuda	declaratory judgment
uzet zasebno	taken alone
uživaoci droge	drug addicts
uznemiravanje	harassment
uzročno-posljedična veza	causal link

V

vanbračno dijete	child born out of wedlock
vanredne okolnosti	time of emergency
vaspitni nadzor	educational supervision
Vijeće ministara	Committee of Ministers
viša sudska instanca	higher tribunal
visoka strana ugovornica	high contracting party
vjeroispovijest	religion
vjerska i filozofska uvjerenja roditelja	parents' religious and philosophical convictions
vjerska zajednica	religious community
vjerski običaji/ispoljavanje vjere	religious practice
vjersko podučavanje	religious instructions
vještak	forensic expert
Vlada	The Government
vladavina poštovanja	rule of respect
vladavina prava	rule of law

vojna obaveza
vrijednosni sud
vrijednosti demokratskog društva
vrijeme predmetnog činjenja odnosno
nečinjenja
vršiti nadležnost (jurisdikciju)

military service
value judgment
values of a democratic society
time when the act or omission
committed
exercise the jurisdiction

Z

zabrana
zabrana diskriminacije
zabrana dužničkog zatvora/ropstva
zabrana grupnog protjerivanja stranaca

zabrana mučenja
zabrana protjerivanja sopstvenih
državljana
zabrana rezervi (opšteg karaktera)
zabrana ropstva i prinudnog rada
zabrana zloupotrebe prava
zadržavanje ili pritvaranje
zahtjev ili tvrdnja
zahtjev za puštanje iz (ukidanje) pritvora
zajednički osnov (opšta saglasnost)
zajedničko mišljenje
zakonita naredba suda
zakonita ograničenja
zakonito hapšenje ili lišenje slobode
zakonitost lišenja slobode
zakonitost postupka
zakonska obaveza
zapljena
zaseban postupak
zasnovati porodicu
zastario/zastarjela
zaštita imovine
zaštita javnog reda
zaštita maloljetnika
zaštita morala
zaštita prava

prohibition
prohibition of discrimination
prohibition of imprisonment for debt
prohibition of collective expulsion
of aliens
prohibition of torture
prohibition of expulsion of a national

prohibition of reservations
prohibition of slavery and forced labour
prohibition of abuse of rights
remand
claim
application for release from detention
common ground
joint opinion
lawful order of a court
lawful restrictions
lawful arrest or detention
legality of detention
lawfulness of proceedings
legal obligation
seizure
separate set of proceedings
found a family
statute-barred
protection of property
protection of public order
protection of juveniles
protection of morals
protection of the rights

zaštita prava i sloboda drugih	protection of the rights and freedoms of others
zaštita privatnog života stranaka	protection of private life of the parties
zaštita ugleda drugih	protection of the reputation of others
zaštita zdravlja	protection of health
zaštitni mehanizmi protiv zloupotreba	safeguards against abuse
zastašivanje	intimidation
zastupnik po službenoj dužnosti	duty solicitor
zatezna kamata	default interest
zatvorenik	prisoner
zlostavljanje pritvorenika /u pritvoru	ill-treatment of detainees/in custody
zloupotreba prava na podnošenje predstavke	abuse of the right of petition

Ž

žalba kasacionom sudu	cassation appeal
žalilac (molilac) osoba koja se žali	appellant
živi instrument	living instrument
život	life
životna sredina	environment
žrtva	victim

The glossary has been developed by the Human Rights National Implementation Division of the Directorate General Human Rights and Rule of Law, under the HELP umbrella. It is intended to guide legal professionals from Council of Europe member states in using the correct terminology when they make Convention-based arguments in national proceedings and to correctly understand when reading judgments in English.

Ovaj glosar je pripremio Odsjek za primjenu ljudskih prava na nacionalnom nivou pri Generalnom direktoratu za ljudska prava i vladavinu prava Vijeća Evrope u okviru Programa za obrazovanje pravnika o ljudskim pravima (HELP). Namijenjen je pravnim stručnjacima država članica Vijeća Evrope kao vodič za pravilnu upotrebu termina koji se koriste od strane nacionalnih sudova prilikom pozivanja na argumente zasnovane na Konvenciji, kao i za ispravno razumijevanje presuda Evropskog suda za ljudska prava na engleskom jeziku.

www.coe.int/nationalimplementation

ENG
BOS

www.coe.int

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

Vijeće Evrope je glavna organizacija za zaštitu ljudskih prava na kontinentu. Od njegovih 47 država članica, 28 su istovremeno i članice Evropske unije. Sve države članice Vijeća Evrope su potpisale Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum koji ima za cilj da zaštiti prava čovjeka, demokratiju i pravnu državu. Evropski sud za ljudska prava kontrolise implementaciju Konvencije u državama članicama.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE